

A RÓMÁNIAI KÖRZETEKBEN MEGÍRTA A HUÁLSTÉG
NEK KEGYELMES ENGELEL NÉVEL.

Indán BÉTSBOL Szombaton 29. Novemberben 1788.

T özélebb költ Kurirban nagyot fogadtunk vala ;
hogy t. i. a' Portával békességünk léşen a' té-
lén ; de miáig is szlávünk mellett állunk — azt nem
igértük, hogy más-felöl semmi zenebonánk nem le-
het — sem azt, hogy az Oroszoknak-is békességek
léşen : — 1) Feldmársall *László* és *Pellegrini* a' múlt
Tsötörtökön Bétsbe szerentsésen meg-érkeztenek ; és
a' Télen igen sok fő Vezérek fognák szabadsággal
Bétsben telelni ; a' minthogy — 2) Az egész Tábor-
nál még a' köz-embereknek-is szabadságot adnak 3
hónapokig, a' kinek tetszik, hogy az álat az idő
álat a' maga anyaihoz vissza-térhessen — és itt

már a' Horváth-országi Táborból Tisztek vágynak szabadsággal. — 3) 40-ezerből álló Seregről az íratik, hogy jö viszsa a' Tábortól. Ezek mind Német Sergek — és a' mint még a' múlt hónaphan írtam vala, Posony, Komárom, és Györ Vármegyék-is ezzekkel lesznek meg szálva, ha igaz, a' miut irák. — 4) Bétsben közönséges hir, hogy a' Magyar gyalog Sergeknél lévő Tiszteknek nem lészen ezután szabad Német' nadrágba állani a' Magyar nadrágos hadirendbe, hanem mindennek egy forma és szinű nadrága lészen, hogy a' kék és veres hadirend a' fejér bugyagótól ne-légyen ezután tarka mint a' szar-ka farka — és az ellenség még meszszünnen, ne-esmerhesse, mellyik a' Tiszt a' hadi sorban. — 5) A' Télen meg-esendő békességhoz a' Portával számot tarthatunk: ezt mindenek hiszik és reménylik, kik elő-is — hátra-is tudnak tekinteni; de azon nem mehetnek - el némely Politikusok — mi légyen bát az oka azon közönséges hirszerént való Rékluta szédesnek; mely-szerint — a' mint hirlelik és irák — Bétsben minden 30-dik embernek fegyvert kellettik Tavaszra fogni — más F. Ts. és Királyi Birodalmokban pedig minden 60-diknak, hogy a' Tábor még 100-ezerrel szaporíttafssék. Azokkal, kik azt akar-ják hinni, hogy a' mi Táborunkban ezen esztendőben 80-ezer emberbéli tsorba esett vóna, a' Halál és az ellenség fegyvere miatt — azokkal a' békesség' előre valo látása azt gondoltatja, hogy ezen Rékluták annak a' tsorbának bē-töltésére valók — és arra, hogy ha több és szélesebb Birodalmunk lé-szen, több katonáakra-is lészen szükségünk. — A' Ma-gyar Regementéknak pedig egy egy Divisióval és

Battalionnal való szaporítások Magyarokból telen-ki, látni való, hogy még ujj katonák fognak szedetni Hazánkban. — 6) A' F. Tsászári Fegyver-Mühelynek (Fábiika) Tavaszig 70-ezer flintát kelletik a' Tábor számára készíteni — noha a' F. Tsászári Fegyveres-házban leg-alább 400-ezer Népnél minden órában fegyvert adhatnak kezébe — ahnyi a' kész fegyver. — 7) A' Bétsi Polgárok, kik a' magok 4 — 5 forra épített házaiknak ablakaiból tsak amugy tekintetnek vala-le a' meg-terhelt költséges Tábori-szekerekre 's hajokra — most öszve gyültenek 's azon sohajtoznak súttogva, hogy nékik 1-ső Décembertől fogva hadi usorát kelletik fizetni — a' mint már a' hir bél-lepett közikbe — még pedig 100-tól 15-töt. Az effélék nagyön akadályoztatták a' békesség hitét; de hiszem ha békesség lészen, még az esztendeig el-tart, mig kemény bogokra köttetik, 's addig-is jó leszsz, ha a' már ki-pengett 300-millionnyi (ennyire vetik némellyek a' már meg-tett hadi-költséget és kárt) hádi-költségből valami viszszá-jő. — 8) Ha eddig valaki Magyarországból dohányt vagy por-tubákat akar vala az Austriai határba bél-hozni, annak minden fonttól egy forint harmintzadot kell vala fizetni — ha pedig titkon hozta 's rajta-értek, minden lóttól egy forint vólt a' büntetés — azért ki-ki által-láthatja mennyiben került Bétsben valakinek a' pipája vagy orra — kivált ha nagyotska vólt; mert e' szerint mind a' dohány, mind a' por-tubák igen drága van. Ezen kereset a' F. Ts. és Királyi Udvarhoz tarozott. Már mosoly az a' közönséges hir Bétsben,

hogy ő Felsége szabad béké-hozását engedné a' döb
 hánynak; ugy mindenálltal, hogy minden Ausztriai
 ember, a' kik csak a' 10 esztendöt meg-haladták 5
 — 5 gárt fizetnének fő-pénzt — mely-bérénél ő Fel-
 sége sem vallana kárt — a' portubakok-is óltsóba-
 ban és nagyobbakot fizippaonthatnának. E' még ed-
 dig ugyan véghez nem ment; de nagyon hirlelik. —
 9) Hogy ama nagy Vitéz Obester Képíró Ur a' Bar-
 kó Sergéhez tétetett által, ennek csak az az oka,
 hogy az ifjú Barkó Ur Obellerségre lépvén, az a-
 zon Nevet viselő Seregnél nem kívánna vala ő Fel-
 sége meg tartani. — 10) Az idén a' F. Ts. K. hadi
 Oskolából a' Gróf Vartensleben Sergénél Zászló-tar-
 tová lett ifjú Báró Vesselenyi István, ugyan azon
 Seregnél Hadnagyá — Testvére pedig Báró Vesse-
 lenyi Ferenz, ugyan ezen Oskolából avagy Stift-
 ból — — és ugyan ezen Seregnél Zászló-tartová
 lett. — Ifjú Gróf Réday János Urss pedig a' F. Ud-
 vari edgyesült Magyar Kamizellárián practizál, a'
 Haza fő Kormányai körül tanít, hogy valaha Ha-
 zája 's Nemzete szolgálatjára alkalmas lehessen. Bár
 eddig-is a' mi nagyobb méltóságú Hazánkiai illy-
 előre nézők lettek volna — így a' Tábornál több
 Stábális Tisztek vónának — kik a' szegényebb sor-
 sú Magyar Nemes ifjakon-is segíthetnének — de sok
 embereknek — ha van mit enniük és inniok, pro
 concoctione nyúlászní mennek — Stábális Tiszt leszsz
 a' Frantzia, Spanyol s. t. 's a' szegény Nemes le-
 gény, ki a' rangot tzérnával nem gyözi — Szürke
 bajuszsal káplároskodik — az egész Serget el-tudta
 pedig vezetni.

11) A' ki sokot beszél, sokot hadúdaz! azt tarttya
egy Magyar köz-mondás — ha hát itt a' Magyar Ku-
rir, kinek bőriben áll sokot beszéleni, valamit (má-
sok után) hazudni talál, azt tsak azért tselekszi,
hogy más frók ö felettes bőltselkedni ne láttossanak.
„A' Lembergi Levelek azt mondják, hogy az Oro-
szok *Otzakovat*, minekutánna a' Várnak harmadik
ostromlásában a' Vár' fokáról nagy veszedelmekkel
el-verettek vóna, negyed-ízben a' Vár' falaira fel-
hágván, el-foglalták. A' katonaság senkin sem kö-
nyörülvén, minden fel-kontzolt. A' Tisztek ezen
neki boszorkodott Népet az öldökléstől és pusztít-
ástól el-nem tilthatták; annyira forr vala bennek a'
Törökök ellen fel-melegedett boszszú-álló méreg. —
12) Itt azt beszélik, 's már némely Levelekben-is
olvashatni, hogy Pruszsia hadat izent vóna az
Orosz Udvar ellen — nemellyek-szerint pedig az
Orosz Udvar Pruszsia ellen; de még ez mind tsak
hir. — 13) Hertseg Kóburgról azt mérték nemellyek
költeni, hogy *Bukarestet* el-foglalta és meg-szállotta
vóna — ezt sem hiszem. — 14) Bizonyos az a'
11-dik Novemb. költ Levelek-szerint, hogy az An-
glus Király ezen hónapnak 7.-dikén 4 órák alatt
semmi jel nem műtat vala életéről, és noha azután
való nap jóbbatokán láttatik vala-is lenni — a' Dok-
torok nem hiszik, hogy többé lábára álhasson. A'
Környül-állások itt most ollyanok, hogy tsak nem
 minden-nap rend-kivül való Tanáts-gyűlés tartatik;
edgyik Kurir jö, a' másik megyen, és egymásnak
adják az ajtó gilintsit — igen terhes időben esett a'
Királynak ezen élet reménységétől mindeneket meg-

fosztott nyavallyája. A' Lengyel Király sem igen egésséges — de itt külömbözð a' nyavallya. — 15) Bétsben a' F' Ts. Királyi Udvarban sok Vendégekre készittenek szállást — a' mint némelyek vélekednek tsak ugyan a' Pruszsus Kiráiy, és a' Korona Herzege fognak ide érkezni — *Tu felix Austria Nube!* — hátha valami van a' dolgban — azonban nagy híre vagyon, hogy egy Német Birodalombéli Iunep fogna Bétsben tartatni az ò Felsége meg-érkezésével (nállunk ezt az Innepet Ország gyülsének hívják) hol Római Király választás lenne — és egyéb nagy dolgok igazittatnának-el. — 16) Ama hires Generál Stuárt — ki a' tudva lévő szerentsélen Auglus Királyi familliából való vala — és a' Római Udvarnál nevekedett vala-fel, ezen hónapnak 5-dikén Péterváradon meg-halázott, és más-nap minden hadi-tisztesség tételel el-temettelett. Ezen fő Vezér a' Hertseg Ferdinand Magyar gyalog Serepek vala ezelött egynéhány esztendővel Obestere — és a' Magyar Nemzetnek minden Nemzetek - felett való szeretője vala. Erröl azt valja az egész Ferdinand Regementje, hogy néki soha jobb Obestere nem volt — *reqviescat in pace.* — 17) Miékutánna az ellenség a' Hazából ki-költözött és a' minden-napi tsatázások meg-szünni kezdettenek; öszve hivatta ò Felsége a' Mária Thérezi Hadi-Keresztes Rendének tagjait; kik 14-en tapátsot tartván, következendő 9 fő-hadi Tisztek ajándékoztatának - meg ezen Rendnek kiss Keresztiével, ezen folyó hónapnak 15-dikén: 1) Generál fő Strásamester Slaun, 2) Kapitány Szukolóvikk, a' Serviai Szabadseregből,

3) Májor *Vukássovits*, a' *Likáner* Seregböl, 4) Fő Hadnagy *Foith* a' második ágyuzó Seregtöl, 5) Oberstlájdinánt *Hiller*, a' *Várasdi Krájtzer* Seregböl, 6) Inzsinér Májor *Cerini*, 7) Kapitány *Brády* a' Generálstabtól, 8) Kapitány *Neszlinger* a' *Stáin* Német gyalog Sergétöl, 9) Oberstlájdinánt *Liptay*, a' *Pálfi János* Sergéböl — meg - tsalta itt a' szerentse a' mi előre - való el - nézésünket. — 18) Nem régiben, minden még a' hajókra épített hidak el - nem szedettek vóna, 90 famillia Török jobbágyok költözének - által mi hozzánk, minden hozzájok tartozó mozgó jószágaikkal edgyütt; kik a' Portának kegyetlenségeről panaszolkodnak — és hogy a' Törökök mindenkből ki - ették és itták légyen. Azon 5 *Harambasák*-is, kik mint 5 Tolvaj Kompániáknak Vezéri a' *Grádiskai* és *Bányaújukai* Kerületben az egész nyáron tölvajkodnak és pusztittanak vala, meg - jelenének Nov. 8 - díkán olyan kéréssel, hogy ha mi önékik ezen Télen által egy határ-szélbeli falut adunk a' telelésre, a' jövő Tavaszszal hasznos szolgálatot tennének az ellenség - ellen. Ezeknek kérések fogatatos lévény, minden familiátlól edgyütt által - költözének. — 19) Az Anglus Királynak beteges állapotjáról, még egy ujjabban érkezett Berolini Levél - szerint, azt írhatjuk, hogy 9-dik Novembertől fogva minden, ezen Birodalom alatt lévő Templomokban közönséges imádság tartatik érette ; de reménység életéhez semmi fints. — A' titkos Tanáts minden nap öszve - van gyülve, hogy a' halál ezen környűl - állásokban a' Birodalmot készületlenül ne - találja — a' midön a' jelen - való háborúnak - is ezen Udvar egy tsendes és nyugodalmos részesse.

20) Az ezelőtt költ Kurirban meg-iratott Bézsániai
 tsata, a' Fö-hadi-tanáts' jelentéseiben következendo-
 leg találtatik: (**) A' Zemlini Tábori-szálldsról No-
 vemb. 14-dikén költ: Minekutána ö Felsége a' Ser-
 geknek Téli szállásra lejendő el-takarodásiokat el-ren-
 delte vóna; egyszersmind arabl-is parantsolt, hogy
 a' Száva-vize partján Belgráddal által-ellenben lévő
 Sántzok, minthogy Telen által őrizettel nem lehet-
 nek meg-erősítve, tehát b-e töltessenek vagy leg-alább
 mostan haszon vehetetlenekké tétesenek: nem kük-
 lömben arról is, hogy a' Dunavitzán vagy Dunavé-
 szen lévő hid, el-szedettesséék. Véghez menvén ezen
 parantsolat, Generál Báró Lilien ezen hón. 10-dikén
 a' Bézsániai Táborból el költözött; következendo na-
 pon pedig u. m. 11-dikben az ellenség hogy jol
 végére mehessen, ha valósággal el-takarodiak vóna.
 a' mi Sergeink Bézsániatól, visgalódó Sajkákat
 küldött által a' vizen, mely Sajkák a' visgalóban
 illyen rendet tartottanak: leg-elsőben-is e. Török
 Sajka a' Száva-vizén fel-jövén, mihelyt a' mi Szé-
 ső őrizetre hagyatott Szabad-seregbeli bádi-vadá-
 szainkat észre-vette, mindjárt a' maga ágyival e-
 zekre tüzelni kezdett; ezek a' magok Stuttzaikból
 tett tüzeléssel feleltenek a' Török ágyúzásra; de
 azonban azon Török sajkát még több sajkák-is
 nyomban követték, anellyira, hogy azoknak szamok
 miatagy 12-tőre nevekedett. Ezen sajkákból az el-
 lenség a' partra ki-szállván, kezdett a' mi Stuttzo-
 sainkal és Serviai Szabad-sergeleinkel tsatázni; mihelyt
 mihelyt Generál Hertseg Valdeks észre vett, leg-
 ottan a' több Tábori őrizetekkel, Uldhner, Labkov
 vitz,

vitz, és Modéna Sergebéliekkel, nem különbén a' Josef Toscána Dragonyosokkal, a' Szabad-szereseknek segítségekre ment. Az ellenség több hajókkal is érkezvén, egynehány száz Spáhiakot a' Belgrádi Táborbéliek közüll már a' mi partunkra ki-szállított vala, ezen Spáhiak az Uláhnereknek és Dragonyosoknak mindenik szárnyára olyan dühösön rá-ütöttek, hogy a' miéink elsőben hátrálni kénszerítettek; de tsak hamar ezek oly serénységgel tamodták-meg a' Spáhiakot és az ellenséget, hogy magok halottiaknak nagyobb részét a' tsata helyén hagyván, elszaladni kénszerítettek. Az ellenségnak ezen vilzsza vezetését nevezetesen a' Toscána Josef Dragonyos Kapitány Egermannak lehet köszönni: ezen-kívül még egy osztály Vasasok és ugyan annyi Vurmzer Húszárok segítségre érkezvén, az ellenség egészben hajókra rakodván, el-takarodott; tsak-ugyan nemely förizőinknek Kunyhóit viszsa menetelekkor felgyűjtotta. Ezén tsatában estenek-el részünkről, a' Lobkovitz Uláner Fő-Hadnagy Schachlavszky, és a' Strásamesteren alól számlálva 15 legény, és 19-lovak; sibékét kaptak részünkről ezen következőnködök; a' hadi-vadászok' Fő-Hadnagyja Morotz, Vurnizer All-Hadnagy Meskó, Toscána Dragonyos Fő-Hadnagy Haiger, és a' Strásamesteren alól számlálva 51 legények, nem különbén 70-lovak. Az ellenség közüll a' mint végére lehetett járni, halottak és sibesek mintegy 300-ig valók voltak; kik között maradt szép fegyverekből és egyéb drágakészletekből lehetett itélni, hogy Török Tisztek és Fő-emberek sokan találtatnak. Eddig vagyon a' Fő Hadi-Tanácsról ki-adatott mesteni jelentés. (**) Bq.

21) Bakarból Dalmátrziában Nov. 1-ső napján. Vu-kássovits Májor, az Isten ostora, mellyel a' hit szegő jstentelen Skutari Basát meg-dorgálta vóna az Ur, ha a' Montenégrinusok állhatatosok voltanak vóna, a' múlt napokban ö Felségéhez útazott. A' F. Tsászár igen kegyelmesen fogadta, és szorúlt állapotjában okos maga-viseléséért meg-ditsérte, és minden tselekedetét ezen igen fiatal Tisztnek helyben hagyta. Szabadseregünk fel állittására tellyes szabadságot adott néki ö Felsége; 's a' mellett azon Kerületet is meg-határozta, a' melyben szabad nékie katonákat fogadni. A' Montenégrinusoknak nagyobb része hajul az ö részére. Ez okból maga reményli, hogy az ö 4-ezerból állandó Sereget többnyire Montenégrinusokból fogja fel-állítani. Annyira tudta magát alkalmaztatni ehez a' vad Néphez.

Holmi apróságok.

22) Sok szó volt a' Nagy-Vezérnek 3 milliomból álló Hadi-sátoráról: mitsoda jövedelemből állittatik lábra közönségesen a' hadba menő Nagy-Vezérnek Sátora, kérdés? Rendes az eredetje ezen jövedelemnek; mert néha napján (tsak a' múlt században történt) a' 'Sidóknak Tudóssaik egynéhány Törökkel el-akarták hitetni, hogy tsak a' 'Sidók fognak a' Paraditsomba bé-botsáttatni, a' Törökök pedig nem meszsze onnét méltóztatnak egy nékik ki-szabott hellyen meg-telepedni, a' honnét szeretsék lészen a' 'Sidó Nemzetnek Paraditsomi gyönyörüségét szemlélniekk. Fülébe ment ezen versengés a' Nagy-Vezérnek, és így mondotta-ki a' Sen-

tentziát: A' 'Sidóknak menedék hellyek fog lenni, nem leszsz szükségek se Sátorra, se hajlékra. A' szegény Töröknek a' levegő alatt laknia kelletik, szükség tehát hogy Sátorra valót az Ország Fő-Rendinek a' 'Sidók öszveségesen adakozzanak. Azólta tehát a' Szultán, és e' helyett a' Nagy-Vezér, olly drága portékákból készíti Sátorát, hogy a' leg-gazdagabb 'Sidó-is könyvezik annak ragyogására, még minekelötte szemébe tünt vóna.

23) A' Novemb. 17-dikén költ Szebeni Levelek semmi emlékezetre méltó történetet magokban nem foglalnak, mellyet már mi 7-szer meg-ne irtunk vóna — hanem azt ujra erősítik, hogy itt mind benn a' Hazában, mind a' határ-széleken tellyes tsendesség vagyon. 24) Az ellenség Oláh-országból mind el-szökött, alig vagynak a' nagyobb Helyiségekben és Városokban némely örizetre hagyatott katonák imitt amott. Kaminiekben-is egy Bassa áll vala mintegy 200-föböl álló Néppel. El-végezik a' miéink, hogy erre rá-üssenek, mellyet magára vállala önként Májor Schertz a' Generálstabtól. Rá-üt a' mi Szabad-sergeinek a' Basára és Kimnik Várossára véletlenül — a' Basát el-fogja — el-kergeti 's széleszti ennek Népét; kik közül mintegy 20-an el-esének. Az a' préda, mellyet ekkor nyerének a' mi Szabad-sergeinek igen nagy — tsak kész-pénzt 5000 forintot kapnak. Ezen történet minden órán, minden környül-állásaival edgyütt bővebben le-fog iratni.

Külsö-országi Tudósítások.

25) A' ki a' Portával való háborút a' két Frigyesek közül még tovább-is folytatni akarja, és a' már

már ki-szabott békességes közben-járók fel-tételeinek nem enged , annak háborúja van a' Pruszsus Udvarral , azt kiáltozza teli -torokkal egy Német-or szágból költ Ujság-levél. Talám ebből költöték azt, hogy a' Pruszsus az Orosz Udvar ellen hadat izent légyen; minthogy ez *Krimtől* nem örömeist kivánván el-állani, nem gondolnók , hogy a' háborúnak-is oly könnyen végét szakasztaná — midőn már egyediül is a' Törökököt egynéhányszor meg-korbátsolta. — Ez a' Levél el-nem mehet azon a' gazdaságon: miért hozzákk ki a' Regementeket Ausztriába , Tsel- országba és Morvába? holott Magyar országban sokkal óltsóbban élhetnek , mint ezen sovány földeken. Eppen olyan⁴ formán járja az Europai Udvarokat keresztiij⁵ kossúl a' titkos Politika ; mintha még egy háborús fazék vóna a' tüzbez téve , és alig ha békesség köttetik tökélletesen a' Portával , mig a' másfik háború el-fog következni , úgy hogy némely Hatálmosságok kéntelenítetni fognak edgyik ellenségek földjéről a' más ellenség földére fordítani Sergeikeit.

26) Az Orosz Udvar a' Lengyelek ellen hogy a' hadat meg-izente légyen , a' közönséges Levelekben lehet olvasni : bár-tsak még vagy 6 Udvar ellen ízenne ezen Tsászári Udvar hadat , hogy ijesztené rá egész Europára. Már a' *Svéd* , *Török* , *Lengyel* , és a' mint mondatik a' Pruszsus ellen izent hadat — ha a' Német Tsászár el - találna állni a' frigytől — elég módja lenne a' tsatázásban.

27) Ezen follyó esztendőben 89-ezer 447 Réklutát fogtanak a' II-dik Josef Tsászár Zászlói alatt fegyvert , az hónap-szám-szerint bē-adott listák-szerint

23) Tábori Fegyver Tárnák mester Gémingenről az iratik, hogy 2000 forint esztendei fizetéssel nyúgdalomra tétetett.

29) Ezen ritka történeteknek széle már frég hogy Bétsben fúdogal; de minthogy a' dologan tökéleteségéről semmi bizonyost nem tudhattunk — a' dolgoz - is egy kevésé tsiklándazó halgattunk vele — de már most midön minden Német Levelekben közönségesen olvashatni — nem látom által az okát miért nem a' mindenben-is. — Midön a' Török a' Bánnába béküött — és a' mi Tábornak magát, a' setét éjtszakának idején olly szörnyű zenebonák közzött viszsa-vonta, (le-irhatatlan ezen láarma) a' F. Tsászár szokása szerint egy könnyű lektikán szalad vala a' maga Népe előtt, mellette ülvén a' kotsiban a' niaga testi-orvolsa. Mint a' Tömlötz ollyan setét vala az éjtszaka már akkor, midön a' Török lovasság (az Oláhoknak azon hir-adásokra, hogy szalad a' mi Táborunk) a' szaladó Seregnél éppen azon a' szárnyán, mellyen ö Felsége megyen vala, elé vágtata. A' setét éjtszakában lévő bódulás közönséges lévén, mit tselekedjék ö Felsége? fel-ugrik egy vezeték lóra, Brambilla-is másra; ki tsak hamar le-is tseppene a' lóról; de szerentsésen. — egy lovászsa ö Felségének el-fogottaték — maga pedig az ellenségtől kergettetvén, a' setétség miatt el-tévejedik — és a' midön maga sem tudná hol jár, talál 2 köz-katonára — 's kérde: esmerteké engemet? igen-is (szóllának ezek) esmerjük Felségedet — Felséged a' mi Tsászárunk. Nohát maradja, tok velem és óltalmozzatok engemet, ha szerentsé-

sen a' Táborhoz érünk, mind a' ketten Tisztek vagytok — mennek edgyütt egy darabig, 's szélyel néz egyszer õ Felsége, hát mind a' két katona elolvadt — mit tsináljon õ Felsége! az Isteni gondviselés szerentsésen a' Táborhoz vezérlé. Eleget keressék a' z hitetlen Test-örzöt más nap, de reájok nem találának; szavaikról ugy itél õ Felsége, hogy külsö Országiak voltanak légyen. — A' mondatik, hogy midön ezen viszla-vonódás esett, már nemely tselédji õ Felségének el-szaladtanak, némellyek pedig még alusznak vala; és hogy isak egy Lovászszá lett vóna ébren, ki a' véghetetlen lár-mát halván, maga költötte vóna-fel õ Felségét — és hogy ezen Lovász éppen a' lett vóna; ki an-nak előtte való nap 25 pálitzát fogott vala-ki a' F. Tsáfszári Calsából bizonyos korhelségéért — a' ezen hüséges vigyázatjáért más-nap 100 arannyal ajándékoztaték meg õ Felségétől — Ferenz fő Hertzegről már tudjuk, hogy a' leg-utóljára magát viszsa-vont Nádasdi Sergebeliek a' 4-szegű hadi-testben hozták viszsa; kiknek más-nap 50 arannyokat ajándékoza.

30) A' Varsói Levelek szerint 19-dik napja vala Augustusnak az a' vérrel bé-fetskendeztetett nap, mellyen az Otzakovi Törökök az 3zt ostromló Oroszok-ra ki-ütvén, hátúlról-is a' Tatároktól meg-szorítítván, egynéhány ezer Muszka életét vesztette — és ha Hertzeg Repnin Generál Szuvárovnak idején köránt segittségül nem érkezett vóna, a' Törökök az egész Orosz Tábornak bal-szárnyát egy talpig le-apritották vóna. Ezen tüközethen egy Generál és 30 Orosz Tisztek estenek-el, 40 Tisztek meg felelít-

tettek; kik közül annakutánna sokan meg-hóltnak. 31) A' *Kinburni* nagy Puska-por magazinnak fel-gyújtatásával, edgy 800-nyi emberrel meg-tölt Templom omlott vala-öszve; kik minden a' Templom fedele alatt temettetének - el. 32) *Rómánzov* Moldovában a' *Seréskiertől* egy kevésé viszszá-nyomatott, minukutánna ez a' Nagy-Vezértől segítő Serget kapott; de már most *Rómánzov*-is a' Lengyel-országban hagyott Serget a' magájéhoz ragasztotta — és nem vette tréfára a' dolgot. 33) *Bizonyos* már az-is; hogy amia hires Orosz Tengeri Vezér *Grájk* meg-holt, és el-is temettetett; kiben az Oroszok nem kevésset vesztettek. 34) A' *Finnádiában* a' *Svédek* ellen Táborban szállott Sergek már *Pétersburgba* és másuvá viszszá-mentenek. — A' *Dániai* Sergek a' *Svéd* határokból minden ki-költöztenek. — Midön a' *Svédeknek* a' Dánusok ellen küldött ujj Nemzeti Szabad-sergek útnak indúla, a' már határjok közzött lévő Dánusok ellen, ezen Sereguek Tábori Papja *Engzel*, egy Prédikátziót tarta; melly Prédikátziójával annyira fel-búzditotta a' Hazatiakat, hogy 100-ezer *Svéd* Hazafiak önként igérék magokat a' Hazájokért fegyvert fogni, ha a' jövő Tavaszon a' szükség ugy kívánná. Ezen Prédikátzió egy valaki által ki-nyomtattatván, 10-ezer *Exemplár* igen rövid idő alatt el-kele belölle. — Ebből meg-tettszik, hogy egy jó Tábori Pap mindenkor egy jó Vezérrel vetekedik.

35) *Berlin*. — egynéhány naptól fogva itten semmijről egyébröl nem beszélleknek csak a' háborúról — 2 ágyuzó Kompánia Berlinból már nagy siettséggel el-indult. Az egész Pruszsas fegyvert viselő Nép mozgásban vagyon. 36) Hogy a' *Pétersburgi* Udvarnál volt Pruszsas Követ Bátó *Keller* viszszá-hivatott, annak azt adják okául: hogy ezen Követ Ur, a' *Pétersburgi* Udvar körül minden meg-szagolván, a' nagyobb fejek előtt nem igen láttatik vala kedvességenben lenni — söt maga az Orosz Tsászárné kéri vala a' Királyt, hogy váltatná-fel másnal ezen Követet; mely kérésére a' Tsászárnénak a' Király egész

egész betsülettel és barátságoson ezt felelé, hogy leg-ottan vifszsa fog-jöni Petersburgból a' Kóvet, ha a' Tsálzárné-is a' maga Berlinben lévő Kóvetet Gróf Románzovt vifszsa-hivatná. Ezen Kóvetbeli váltózás meg-esett — de nagyon meg-jegyezettre méltónak találják némely Politikusok azt, hogy a' Pruszsus Udvarhoz küldött ujj Kóvet Nefsziedrode, bajdon a' Berlini Udvarnál vala szolgálatban, tsak egy Vendég-fogadóba szállojt-bé, és azoita-is ott vagyon, mint más Helytartó Udvari Kóveteknek szokások nem fogadott más szállást. 37) Bárd Keller Um már molt Hdgába tétetett által Kóvetek, honnan nedig az eddig ott volt Pruszsus Kóvet Bárd ~~zokis~~ leben Ur Londonba a' maga hajdoni Kóvetségbeli hellyére vifszsa-ment: 38) Pruszsus Herzeg Herzsch (nem Testvére a' Pruszsus Királynak, mint a' min-nap hibáson irtuk vala) Párisba a' Kamara-ba Utakkal ment, és a' jövő Júliusig fog ott műtatni — melyböl a' vifszkes eszü Politikusok azt költözik, hogy a' Fránczia, Anglus és Dvihieraw Cognacban a' tűzhez vagynak téve a' réz fazakok, melyekben a' jövő Tavaszra vagy meg-~~son~~ az Óv-galuskára, vagy a' mások Konyhaján-is féligr meddig fonte kelenék meg-vatserálni.

39) A' Lengyelekről mit mondunk? Ide n'z most Világnak edgyik szeme — sokot írhatunk róla; de el-kéltünk — indulni kell dél-után a' Dzseznék; azért tsak ezt mondjuk mások után, hogy az Orosz Udvar az 1768 — és 1775-ben igért párt fogó keletben lemondott — a' Pruszsus Udvar jelentette az Orosz Tsászárénak, hogy a' maga katonáit a' Lengyel földről másuvá szállítsa — de a' mint haljuk még egy más Orosz Seregs is Parfó-felé útban vagyon — hát ha a' Pruszsusok is oda igyekeznek — mi lesz ebből? az — hogy az Orosz katonáknak a' Leogys és Pruszsus meg-mútottják az Ország útját — vifszsa-jövet pedig a' Pruszsusok bérteruek Dintzi egy itze borra — ott maradnak a' Télen — és Tavaszra mindenik meg-tanúja a' halász-mesterséget.